

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
SAVIVALDOS TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Egidijus Šileikis Kitas (-i):	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius 405 kab., tel. (8 5) 2366175, el. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	8 (pavasario) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Administracinė teisė Konstitucinė teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	125	32	93

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Studentui suteikti žinių visumą apie Lietuvos Respublikos teritorinės (iš dalies - ir neteritorinės) savivaldos teisės pagrindų gilesnį supratimą ir jų įgyvendinimo problematiką (teisinius ginčus) bei aktualijas. Formuojami gebėjimai suvokti ir vertinti Lietuvos Respublikos įstatymų leidėjo teisėkūrą ir teismų jurisprudenciją savivaldos teisės įgyvendinimo aspektais, neformaliai aiškinti ir taikyti atitinkamas Konstitucijos ir įstatymų nuostatas; analitinio ir kritinio mąstymo ugdymas, tarpasmeninių ir komunikacinių gebėjimų ugdymas.		

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - žinos pagrindinių teritorinės (iš dalies – ir neteritorinės) savivaldos teisės reglamentavimo (konstituciniu ir įstatyminiu lygmeniu) aspektų oficialų teisminį aiškinimą bei taikymo praktiką, jos diskusinius ir probleminius klausimus;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, apklausa žodžiu ir raštu.
- gebės vertinti įstatymų leidėjo teisėkūrą ir teismų jurisprudenciją (savivaldos teisės srityje) konstitucinių teisės normų, taip pat savivaldos teisės principų požiūriu;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, apklausa žodžiu ir raštu.
- gebės inovatyviai ir integraliai taikyti žinias, prognozuojant ir lyginant Lietuvos savivaldybių (administracinių vienetų) norminių teisės aktų leidybą ir galimą teismų jurisprudenciją šių aktų atžvilgiu;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, apklausa žodžiu ir raštu.
- galės raštu ir žodžiu, argumentuotai kritiškai ir logiškai perteikti savo idėjas (mintis) konkrečių lokalinių (savivaldybių išleistų) norminių teisės aktų ir atitinkamų Lietuvos teismų išnagrinėtų bylų atžvilgiu;	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, apklausa žodžiu ir raštu.
- mokės savarankiškai atlikti didelės apimties atitinkamų Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo, Vyriausiojo administracinio teismo sprendimų analizę, argumentų išdėstymo bei formulavimo diskutuotinių aspektų paiešką, pateikti kontrargumentus.	Paskaitos, seminarai, savarankiškas darbas, probleminis dėstymas.	Diskusiniai klausimai, apklausa žodžiu ir raštu.

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Abstraktaus teritorinės ir neteritorinės savivaldos teisės pagrindų supratimo diskusiniai aspektai (Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių teisėkūros bei jos raidos kontekste).	2		2				4	10	Mokslinės literatūros analizė.
2. Savivaldos teisės konstitucinio įtvirtinimo ir oficialiosios konstitucinės doktrinos diskusiniai aspektai.	2		2				4	10	Lietuvos Konstitucinio Teismo doktrinos analizė.
3. Savivaldos teisės įgyvendinimo įstatyminio reglamentavimo pagrindų diskusiniai aspektai (Europos Vietos savivaldos chartijos kontekste).	2		2				4	10	Lietuvos Respublikos įstatymų leidėjo teisėkūros analizė.
4. Savivaldos teisės įgyvendinimo pagrindų ir ribų samprata pagal administracinių teismų, bendrosios kompetencijos teismų jurisprudenciją ir su tuo susijęs diskusiniai aspektai.	4		2				6	12	Oficialiosios administracinės jurisprudencijos analizė; mokslinės literatūros analizė.
5. Savivaldybių diskrecijos leidžiant lokalinius norminius aktuos (be aiškaus ar vienareikšmio įstatyminio pagrindo) diskusiniai probleminiai aspektai.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė.
6. Sąžiningos konkurencijos užtikrinimo įgyvendinant vietos savivaldą aktualijos.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė.
7. Ekonominio savivaldybių savarankiškumo aktualijos.	2						2	6	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė.
8. Savivaldybių administracinės priežiūros diskusiniai praktiniai aspektai.	2		2				4	10	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė.
								15	Pasirengimas egzaminui.
Iš viso	18		14				32	93	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Aktyvus ir kūrybiškas dalyvavimas seminarų metu diskutuojant išdėstytą ir/ar papildomą medžiagą	30	Semestro metu	Po kiekvieno seminaro pažymimi aktyviai ir kūrybingai diskusijose (išdėstytos ir/ar prieš paskaitą elektroniniu paštu pateiktos medžiagos aptarime) dalyvavę studentai, išsiskiriantys gebėjimu išgryninti įvairias teises pozicijas, argumentus ir kontrargumentus. Dažniausiai seminaruose pasižymėję asmenys laikomi sukaupusiais vadinamąjį kredito balą (30 procentų bendrojo vertinimo).
Egzaminas	70	Semestro gale	Atsakymai į (iš anksto pateikto klausimų sąrašo) 3 klausimus, kurių metu studentai turi parodyti ir žinias, ir jų pagrindu susiformuotą savivaldos teisės pagrindų įgyvendinimo (tam tikroje valdymo srityje) diskrecijos ir jos ribų problematikos suvokimą, atskleisti įgytus naujus gebėjimus ir kompetencijas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
ASTRAUSKAS, A.; GALINIENĖ, B.	2001	Vietos savivalda Lietuvoje. Teoriniai ir istoriniai aspektai		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
JANKAUSKAS, K., <i>et al.</i>	2007	Teritorinių bendruomenių		Vilnius: Mykolo Romerio

		savivalda Lietuvoje: konstituciniai imperatyvai ir jų įgyvendinimas ordinarinėje teisėje. In BIRMONTIENĖ, T., <i>et al. Lietuvos konstitucinė teisė: raida, institucijos, teisių apsauga, savivalda: kolektyvinė monografija</i>		universiteto Leidybos centras
JANKAUSKAS, K.; JARAŠIŪNAS, E.; STAUGAITYTĖ, V. (sud.)	2010	Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo oficialiosios konstitucinės doktrinos nuostatos, 1993-2009		Vilnius: Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas
NOVIKOVAS, A.	2005	Vietos savivaldos esmė ir socialinė paskirtis visuomenėje. <i>Jurisprudencija</i>	Nr. 77	Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras
ŠILEIKIS, E.	2012	Vietos savivaldos teisė oficialioje administracinėje doktrinoje. In VALANČIUS, V. (ats. red.), <i>et al. Žmogus, teisinė valstybė ir administracinė justicija: mokslo studija, skirta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo dešimtmečiui</i>		Vilnius: Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
Papildoma literatūra				
ASTRAUSKAS, A.	2011	Vietos savivaldos raida Lietuvoje 1990-2010 metais. <i>Viešojo politika ir administravimas</i>	Nr. 2	Vilnius: Mykolo Romerio universitetas
ŠILEIKIS, E.	2001	Tiesioginiai merų rinkimai: įteisinimo galimybės ir ribos. <i>Teisė</i>	t. 39	Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla